

2011-2009

SISÄTAUDIT

Vastuhenkilö: Prof. Hannele Yki-Järvinen
KLL/Sisätautien osasto, Haartmaninkatu 8,
Biomedicum huone C426B, PL 700, 00029 HUS
Puh. 050 427 1664, hannele.yki-jarvinen@helsinki.fi

Tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa sisätautien erikoislääkäreitä, jotka kykenevät toimimaan alansa erikoislääkärin tehtävissä siten, että he:

- hallitsevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiikan, hoidon, lääkinnällisen kuntoutuksen ja ehkäisyä
- tuntevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien epidemiologian, syyt ja patogeenesisin
- kykenevät hoitamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien äkilliset sairaustapaukset
- kykenevät suorittamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiset ja hoidolliset toimenpiteet
- kykenevät toimimaan sisätautien erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon henkilökunnan koulutuksessa
- kykenevät jakamaan yleistä terveystietoutta
- ovat perehtyneitä terveydenhuollon hallintaan
- kykenevät johtamaan sisätautien yksikköä.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalaan kuuluvat HYKS Meilahden ja Auroran sairaaloiden sisätautiyksiköt sekä Kasarmikadulla sijaitsevat reumatologian ja nefrologian klinikat.

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. Sisätautien runkokoulutus

Eriytyvä koulutus (3 v)

Sisätautien eriytyvä koulutus suoritetaan pääosin (minimi 2 vuotta) yliopistollisissa keskussairaaloissa. Runkokoulutuksen tulee olla pääosin suoritettu ennen sisätautien eriytyvän koulutuksen aloittamista. Erikoistuvien lääkäreiden valinnan koulutusohjelmaan suorittaa yliopistosairaalan kouluttaja (sisätautiopin professori). Erikoistuvalla lääkärille nimetään henkilökohtainen ohjaaja.

Sisätautien eriytyvään koulutukseen osallistuvien lääkäreiden tulee saada laaja-alaista sisätautien alan koulutusta paitsi sairauksissa, jotka ovat yleisiä ja joita esiintyy erityisesti päivystystilanteissa, myös sisätautien muilla eriytyvillä aloilla (endokrinologia, gastroenterologia, hematologia, infektiosairaudet, kardiologia, nefrologia, reumatologia). Erikoislääkärin tutkintoanomukseen on lisättävä selvitys, josta ilmenee eriytyvän koulutuksen aikaiset sijoituspaikat, sisätautien eriytyvä ala (tai esim. päivystyspoliklinikka/päivystyskorvaaja) ja sijoituksen kesto kuukausina eriytyvän koulutuksen 3 vuoden ajalta. Erikoistuvalla lääkäreille tulee taata riittävä kierto sairaalan eri toimipisteissä monipuolisen koulutuksen turvaamiseksi. Jokaiselle koulutuksessa olevalle laaditaan henkilökohtainen koulutussuunnitelma koulutusohjelman vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa kouluttajan kanssa. Osan koulutuksesta voi suorittaa tiedekunnan hyväksymässä koulutussairaalassa vastuuhenkilön harkinnan mukaan. Tutkimustyön hyväksyminen edellyttää yksityiskohtaista selontekoa tutkimustyön kokonaiskestosta, siihen liittyvistä tehtävistä ja mahdollisista julkaisuista.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden

tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (60 tuntia+runkokoulutus 40 tuntia)

Sisätautien eriytyvän koulutuksen aikana on suoritettava vähintään 60 tuntia teoreettista kurssimuotoista koulutusta. Kurssimuotoinen koulutus on suositeltavaa suorittaa laajoina kokonaisuuksina sisätautiopin keskeisiltä alueilta. Runkokoulutuksen ja eriytyvän koulutuksen aikana tulisi teoreettisesta koulutuksesta olla 50 tuntia sydän- ja verisuonisairauksien, gastroenterologian, reumasairauksien ja infektiosairauksien alalta.

Lähijohtajakoulutus (30 opintopistettä)

Koulutuksen rungon muodostaa johtamisportfolio, johon kirjataan henkilökohtaiset tavoitteet, omat havainnot työpaikoilta ja siihen liittyvä pohdinta, merkinnät mentoritapaamisista, kerätty palaute sekä koulutusohjelman mukaiset tehtävät ja opintosuoritteet. Koulutukseen lasketaan hyväksi perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen sisältyvä hallinnon koulutus. Sen lisäksi koulutukseen kuuluu kolme kaikille erikoisalaille yhteistä kaksipäiväistä lähiopetusjaksoa sekä kaksi erikoisalakohtaista lähiopetuspäivää (lähiopetuspäivät yhteensä 10 op), itsenäisten kehittämistehtävien laadinta ja kirjallisuusosio sekä portfolioyöskentely. Koulutuksen voi suorittaa 2-6 vuoden aikana.

10 lähiopetuspäivää = 10 op	Kehittämistehtävät 10 op	Kirjallisuustehtävät 5 op	Portfolio 5 op
--------------------------------	-----------------------------	---------------------------	----------------

Koulutus hallinnoidaan ja suoritetaan Moodle-oppimisympäristössä.

Lisätietoja: www.med.helsinki.fi/erikoislaakari/johtamiskoulutus ja <http://blogs.helsinki.fi/lahijohtajakoulutus>.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Sisätautien eriytyvän koulutuksen etenemistä seurataan omatoimisesti täytettävän lokikirjan avulla (<https://erha.fi>). Lokikirja toimii apuvälineenä laadunvarmistuksessa. Erikoistuva lääkäri osallistuu lisäksi oman oppimisensa arviointiin sekä koulutuksen kehittämiseen.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

Wyngaarden J.B., Smith L.H. & Bennett J.C. (Eds.): Cecil textbook of medicine (Saunders)

tai

Braunwald E. et al. (Eds.): Harrison's Principles of internal medicine (McGraw-Hill)

ja (mikäli saatavissa):

Leirisalo-Repo M., Hämäläinen M. & Moilanen E. (toim.): Reumataudit (Duodecim)

Välimäki M., Sane T. & Dunkel L. (toim.): Endokrinologia (Duodecim)

Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.): Gastroenterologia ja hepatologia (Duodecim)

Eskola J., Huovinen P. & Valtonen V. (toim.): Infektiosairaudet (Duodecim)

Heikkilä J., Huikuri H., Luomanmäki K., Nieminen M.S. & Peuhkurinen K. (toim.):

Kardiologia (Duodecim)

Ruutu T., Rajamäki A. & Krusius T. (toim.): Veritaudit (Duodecim) ja

Elonen E., Mäkijärvi M., & Vuoristo M. (toim.): Akuuttihoito-opas (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. British Medical Journal

2. The Lancet
3. New England Journal of Medicine
4. Annals of Internal Medicine
5. Archives of Internal Medicine
6. American Journal of Medicine
7. Alaan liittyvät artikkelit kotimaisissa lääketieteellisissä aikakauslehdissä (Duodecim, Suomen Lääkärilehti, Finska Läkaresällskapet Handlingar)

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2007-2009

SISÄTAUDIT

Vastuuhenkilö: Prof. Hannele Yki-Järvinen
KLL/Sisätautien osasto, Haartmaninkatu 8,
PL 700, 00029 HUS
Puh. (09) 471 71896, hannele.yki-jarvinen@helsinki.fi

Tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa sisätautien erikoislääkäreitä, jotka kykenevät toimimaan alansa erikoislääkärin tehtävissä siten, että he:

- hallitsevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiikan, hoidon, lääkinnällisen kuntoutuksen ja ehkäisyä
- tuntevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien epidemiologian, syyt ja patogeneesin
- kykenevät hoitamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien äkilliset sairaustapaukset
- kykenevät suorittamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiset ja hoidolliset toimenpiteet
- kykenevät toimimaan sisätautien erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon henkilökunnan koulutuksessa
- kykenevät jakamaan yleistä terveystietoutta
- ovat perehtyneitä terveydenhuollon hallintoon
- kykenevät johtamaan sisätautien yksikköä.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. [Sisätautien runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

Sisätautien eriytyvä koulutus suoritetaan yliopistollisissa keskussairaaloissa. Runkokoulutuksen tulee olla pääosin suoritettu ennen sisätautien eriytyvän koulutuksen aloittamista. Erikoistuvien lääkäreiden valinnan koulutusohjelmaan suorittaa yliopistosairaalan kouluttaja (sisätautiopin professori).

Erikoistuvalla lääkärille nimetään henkilökohtainen ohjaaja.

Sisätautien eriytyvään koulutukseen osallistuvien lääkäreiden tulee saada laaja-alaista sisätautien alan koulutusta paitsi sairauksissa, jotka ovat yleisiä ja joita esiintyy erityisesti päivystystilanteissa, myös sisätautien muilla eriytyvillä aloilla (endokrinologia, gastroenterologia, hematologia, infektiosairaudet, kardiologia, nefrologia, reumatologia). Erikoistuvalla lääkäreille tulee taata riittävä kierto sairaalan eri toimipisteissä monipuolisen koulutuksen turvaamiseksi. Jokaiselle koulutuksessa olevalle laaditaan henkilökohtainen koulutussuunnitelma koulutusohjelman vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa kouluttajan kanssa. Osan koulutuksesta voi suorittaa tiedekunnan hyväksymässä koulutussairaalassa vastuuhenkilön harkinnan mukaan.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (30 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Sisätautien eriytyvän koulutuksen aikana on suoritettava vähintään 30 tuntia teoreettista kurssimuotoista koulutusta. Kurssimuotoinen koulutus on suositeltavaa suorittaa laajoina kokonaisuuksina sisätautiopin keskeisiltä alueilta. Runkokoulutuksen ja eriytyvän koulutuksen aikana tulisi teoreettisesta koulutuksesta olla 50 tuntia sydän- ja verisuonisairauksien, gastroenterologian, reumasairauksien ja infektiosairauksien alalta. Johtamistaitoihin ja organisaatioiden toimintaan liittyvää koulutusta tulee sisältyä 20 tuntia, josta suositellaan suoritettavaksi 10 tuntia runkokoulutuksen aikana ja 10 tuntia eriytyvän koulutuksen aikana.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Sisätautien eriytyvän koulutuksen etenemistä seurataan lokikirjan avulla, joka tulee antaa erikoistuvalla lääkärille runkokoulutusvaiheen alussa. Lokikirja toimii apuvälineenä laadunvarmistuksessa.

Erikoistuva lääkäri osallistuu lisäksi oman oppimisensa arviointiin sekä koulutuksen kehittämiseen.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Wyngaarden J.B., Smith L.H. & Bennett J.C. (Eds.): Cecil textbook of medicine (Saunders)

tai

Braunwald E. et al. (Eds.): Harrison's Principles of internal medicine (McGraw-Hill)

2. Leirisalo-Repo M., Hämäläinen M. & Moilanen E. (toim.): Reumataudit (Duodecim)

3. Välimäki M., Sane T. & Dunkel L. (toim.): Endokrinologia (Duodecim)

4. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.): Gastroenterologia ja hepatologia (Duodecim)

5. Eskola J., Huovinen P. & Valtonen V. (toim.): Infektiosairaudet (Duodecim)

6. Heikkilä J., Huikuri H., Luomanmäki K., Nieminen M.S. & Peuhkurinen K. (toim.): Kardiologia (Duodecim)

7. Ruutu T., Rajamäki A. & Krusius T. (toim.): Veritaudit (Duodecim)

8. Elonen E., Mäkijärvi M., & Vuoristo M. (toim.): Akuuttihoito-opas (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. British Medical Journal

2. The Lancet

3. Medical Clinics of North America

4. New England Journal of Medicine

5. Annals of Internal Medicine

6. Archives of Internal Medicine

7. American Journal of Medicine

8. Alaan liittyvät artikkelit kotimaisissa lääketieteellisissä aikakauslehdissä (Duodecim, Suomen Lääkärilehti, Finska Läkaresällskapet Handlingar)

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2005-2007

SISÄTAUDIT

Vastuuhenkilö: Prof. Kimmo Kontula

KLL/Sisätautien osasto, Haartmaninkatu 4,

PL 340, 00029 HUS

Puh. (09) 471 72230, kimmo.kontula@hus.fi

Tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa sisätautien erikoislääkäreitä, jotka kykenevät toimimaan alansa erikoislääkärin tehtävissä siten, että he:

- hallitsevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiikan, hoidon, lääkinnällisen kuntoutuksen ja ehkäisyyn
- tuntevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien epidemiologian, syyt ja patogeneesin
- kykenevät hoitamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien äkilliset sairaustapaukset
- kykenevät suorittamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiset ja hoidolliset toimenpiteet
- kykenevät toimimaan sisätautien erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon henkilökunnan koulutuksessa
- kykenevät jakamaan yleistä terveystietoutta
- ovat perehtyneitä terveydenhuollon hallintoon
- kykenevät johtamaan sisätautien yksikköä

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. [Sisätautien runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

Sisätautien eriytyvä koulutus suoritetaan yliopistollisissa keskussairaaloissa. Runkokoulutuksen tulee olla pääosin suoritettu ennen sisätautien eriytyvän koulutuksen aloittamista. Erikoistuvien lääkäreiden valinnan koulutusohjelmaan suorittaa yliopistosairaalan kouluttaja (sisätautiopin professori).

Erikoistuvalla lääkärille nimetään henkilökohtainen ohjaaja.

Sisätautien eriytyvään koulutukseen osallistuvien lääkäreiden tulee saada laaja-alaista sisätautien alan koulutusta paitsi sairauksissa, jotka ovat yleisiä ja joita esiintyy erityisesti päivystystilanteissa, myös sisätautien muilla eriytyvillä aloilla (endokrinologia, gastroenterologia, hematologia, infektiosairaudet, kardiologia, nefrologia, reumatologia). Erikoistuvalla lääkäreille tulee taata riittävä kierto sairaalan eri toimipisteissä monipuolisen koulutuksen turvaamiseksi. Jokaiselle koulutuksessa olevalle laaditaan henkilökohtainen koulutussuunnitelma koulutusohjelman vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa kouluttajan kanssa. Osan koulutuksesta voi suorittaa tiedekunnan hyväksymässä koulutussairaalassa vastuuhenkilön harkinnan mukaan.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teorettinen kurssimuotoinen koulutus (30 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Sisätautien eriytyvän koulutuksen aikana on suoritettava vähintään 30 tuntia teoreettista kurssimuotoista koulutusta. Kurssimuotoinen koulutus on suositeltavaa suorittaa laajoina kokonaisuuksina sisätautiopin keskeisiltä alueilta. Runkokoulutuksen ja eriytyvän koulutuksen aikana tulisi teoreettisesta koulutuksesta olla 50 tuntia sydän- ja verisuonisairauksien, gastroenterologian, reumasairauksien ja infektiosairauksien alalta. Johtamistaitoihin ja organisaatioiden toimintaan liittyvää koulutusta tulee sisältyä 20 tuntia, josta suositellaan suoritettavaksi 10 tuntia runkokoulutuksen aikana ja 10 tuntia eriytyvän koulutuksen aikana.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Sisätautien eriytyvän koulutuksen etenemistä seurataan lokikirjan avulla, joka tulee antaa erikoistuvalla lääkärille runkokoulutusvaiheen alussa. Lokikirja toimii apuvälineenä laadunvarmistuksessa.

Erikoistuva lääkäri osallistuu lisäksi oman oppimisensa arviointiin sekä koulutuksen kehittämiseen.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Wyngaarden J.B., Smith L.H. & Bennett J.C. (Eds.): Cecil textbook of medicine (Saunders)
tai
Braunwald E. et al. (Eds.): Harrison's Principles of internal medicine (McGraw-Hill)
2. Leirisalo-Repo M., Hämäläinen M. & Moilanen E. (toim.): Reumataudit (Duodecim)
3. Välimäki M. & Sane T. & Dunkel L. (toim.): Endokrinologia (Duodecim)
4. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.): Gastroenterologia (Duodecim)
5. Eskola J., Huovinen P. & Valtonen V. (toim.): Infektiosairaudet (Duodecim)
6. Heikkilä J., Huikuri H., Luomanmäki K., Nieminen M.S. & Peuhkurinen K. (toim.): Kardiologia (Duodecim)
7. Ruutu T., Rajamäki A. & Krusius T. (toim.): Veritaudit (Duodecim)
8. Elonen E., Mäkijärvi M., Voipio-Pulkki L.-M & Vuoristo M. (toim.): Akuuttihoitopas (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. British Medical Journal
2. The Lancet
3. Medical Clinics of North America
4. New England Journal of Medicine
5. Annals of Internal Medicine
6. Archives of Internal Medicine
7. American Journal of Medicine
8. Alaan liittyvät artikkelit kotimaisissa lääketieteellisissä aikakauslehdissä (Duodecim, Suomen Lääkärilehti, Finska Läkaresällskapet Handlingar)

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2003-2005

SISÄTAUDIT

Vastuuhenkilö: Prof. Kimmo Kontula

KLL/Sisätautien osasto, Haartmaninkatu 4, PL 340, 00029 HUS

Puh. 471 72230, kimmo.kontula@hus.fi

Tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa sisätautien erikoislääkäreitä, jotka kykenevät toimimaan alansa erikoislääkärin tehtävissä siten, että he hallitsevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiikan, hoidon, lääkinnällisen kuntoutuksen ja ehkäisyn tuntevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien epidemiologian, syyt ja patogeneesin kykenevät hoitamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien äkilliset sairaustapaukset kykenevät suorittamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiset ja hoidolliset toimenpiteet kykenevät toimimaan sisätautien erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon henkilökunnan koulutuksessa kykenevät jakamaan yleistä terveystietoutta ovat perehtyneitä terveydenhuollon hallintoon kykenevät johtamaan sisätautien yksikköä

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella. Yliopistosairaalan ulkopuolisiin koulutuspaikkoihin voidaan katsoa kuuluvaksi edelleen sellaiset terveydenhuollon toimintayksiköt, jotka on liitetty yliopistosairaalaan 1.1.2000 tai sen jälkeen (Jorvin, Peijaksen, Hesperian, Kätilöopiston ja Marian sairaalat).

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Runkokoulutus (2 v 3 kk)

Ks. sisätautien alojen runkokoulutus s. 142.

Eriytyvä koulutus (3 v)

Sisätautien eriytyvä koulutus suoritetaan yliopistollisissa keskussairaaloissa.

Runkokoulutuksen tulee olla pääosin suoritettu ennen sisätautien eriytyvän koulutuksen aloittamista. Erikoistuvien lääkäreiden valinnan koulutusohjelmaan suorittaa yliopistosairaalan kouluttaja (sisätautiopin professori). Erikoistuvalla lääkärille nimetään henkilökohtainen ohjaaja.

Sisätautien eriytyvään koulutukseen osallistuvien lääkäreiden tulee saada laaja-alaista sisätautien alan koulutusta paitsi sairauksissa, jotka ovat yleisiä ja joita esiintyy erityisesti päivytystilanteissa, myös sisätautien muilla eriytyvillä aloilla (endokrinologia, gastroenterologia, hematologia, infektiosairaudet, kardiologia, nefrologia, reumatologia). Erikoistuvalla lääkäreille tulee taata riittävä kierto sairaalan eri toimipisteissä monipuolisen koulutuksen turvaamiseksi. Jokaiselle koulutuksessa olevalle laaditaan henkilökohtainen koulutussuunnitelma koulutusohjelman vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa kouluttajan kanssa. Osan koulutuksesta voi suorittaa tiedekunnan hyväksymässä koulutussairaalassa vastuuhenkilön harkinnan mukaan.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat:

<http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teorettinen kurssimuotoinen koulutus (30 tuntia + runkokoulutus 30 tuntia + hallinnollinen koulutus 20 tuntia)

Sisätautien eriytyvän koulutuksen aikana on suoritettava vähintään 30 tuntia teoreettista kurssimuotoista koulutusta. Kurssimuotoinen koulutus on suositeltavaa suorittaa laajoina kokonaisuuksina sisätautiopin keskeisiltä alueilta.

Runkokoulutuksen ja eriytyvän koulutuksen aikana tulisi teoreettisesta koulutuksesta olla 50 tuntia sydän- ja verisuonisairauksien, gastroenterologian, reumasairauksien ja infektiosairauksien alalta. Johtamistaitoihin ja organisaatioiden toimintaan liittyvää koulutusta tulee sisältyä 20 tuntia, josta suositellaan suoritettavaksi 10 tuntia runkokoulutuksen aikana ja 10 tuntia eriytyvän koulutuksen aikana.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Sisätautien eriytyvän koulutuksen etenemistä seurataan lokikirjan avulla, joka tulee

antaa erikoistuvalla lääkärillä runkokoulutusvaiheen alussa. Lokikirja toimii apuvälineenä laadunvarmistuksessa. Erikoistuva lääkäri osallistuu lisäksi oman oppimisensa arviointiin sekä koulutuksen kehittämiseen.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Wyngaarden J.B., Smith L.H. & Bennett J.C. (Eds.): Cecil textbook of medicine (Saunders)
- tai
- Braunwald E. et al. (Eds.): Harrison's Principles of internal medicine (McGraw-Hill)
2. Leirisalo-Repo M., Hämäläinen M. & Moilanen E. (toim.): Reumataudit (Duodecim)
3. Välimäki M. & Sane T. (toim.): Endokrinologia (Duodecim)
4. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.): Gastroenterologia (Duodecim)
5. Eskola J., Huovinen P. & Valtonen V. (toim.): Infektiosairaudet (Duodecim)
6. Pasternack A.: Munuaistaudit (Munuaistautiliitto)
7. Heikkilä J., Huikuri H., Luomanmäki K., Nieminen M.S. & Peuhkurinen K. (toim.): Kardiologia (Duodecim)
8. Ruutu T., Rajamäki A. & Krusius T. (toim.): Veritaudit (Duodecim)
9. Luomanmäki K., Elonen E. & Vuoristo M. (toim.): Meilahden akuuttihoito-opas (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. British Medical Journal
2. The Lancet
3. Medical Clinics of North America
4. New England Journal of Medicine
5. Annals of Internal Medicine
6. Archives of Internal Medicine
7. American Journal of Medicine
8. Alaan liittyvät artikkelit kotimaisissa lääketieteellisissä aikakauslehdissä (Duodecim, Suomen Lääkärilehti, Finska Läkares. Handlingar)

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin

2001-2003

SISÄTAUDIT

Vastuhenkilö: Prof. Frej Fyhrquist

KLL/Sisätautien osasto, Haartmaninkatu 4, PL 340, 00029 HUS

Puh. 471 78300, frej.fyhrquist@hus.fi

Koulutusohjelman yleiskuvaus

Sisätautien koulutusohjelman pituus on 6 vuotta. Siihen sisältyy 6 kuukautta terveyskeskuspalvelua ja 2 vuotta 6 kuukautta runkokoulutusta (katso sisätautien alojen runkokoulutus s. 135). Eriytyvän koulutuksen pituus on 3 vuotta. Sisätautien eriytyvä koulutus suoritetaan yliopistollisissa keskussairaaloissa. Runkokoulutuksen

tulee olla pääosin suoritettu ennen sisätautien eriytyvän koulutuksen aloittamista. Erikoistuvien lääkäreiden valinnan koulutusohjelmaan suorittaa yliopistosairaalan kouluttaja (sisätautiopin professori). Erikoistuva lääkäri ilmoittautuu sisätautien 6 vuoden koulutusohjelmaan. Erikoistuvalla lääkärille nimetään henkilökohtainen ohjaaja.

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

Tavoitteet

Sisätautien 6 vuoden koulutusohjelman tavoitteena on tuottaa sisätautien erikoislääkäreitä, jotka kykenevät toimimaan alansa erikoislääkärin tehtävissä siten, että he

- hallitsevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiikan, hoidon, lääkinnällisen kuntoutuksen ja ehkäisyyn
- tuntevat sisätautien alaan kuuluvien sairauksien epidemiologian, syyt ja patogeenesisin
- kykenevät hoitamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien äkilliset sairaustapaukset
- kykenevät suorittamaan sisätautien alaan kuuluvien sairauksien diagnostiset ja hoidolliset toimenpiteet
- kykenevät toimimaan sisätautien erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon henkilökunnan koulutuksessa
- kykenevät jakamaan yleistä terveystietoutta
- ovat perehtyneitä terveydenhuollon hallintoon
- kykenevät johtamaan sisätautien yksikköä

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Terveyskeskuspalvelu (6 kk)

Runkokoulutus (2 v 6 kk)

ks. [Sisätautien erikoisalojen runkokoulutus](#)

Eriytyvä koulutus (3 v)

Sisätautien eriytyvään koulutukseen osallistuvien lääkäreiden tulee saada laaja-alaista sisätautien alan koulutusta paitsi sairauksissa, jotka ovat yleisiä ja joita esiintyy erityisesti päivystystilanteissa, myös sisätautien muilla eriytyvillä aloilla (endokrinologia, gastroenterologia, hematologia, infektiosairaudet, kardiologia, nefrologia, reumatologia). Erikoistuvalla lääkäreille tulee taata riittävä kierto sairaalan eri toimipisteissä monipuolisen koulutuksen turvaamiseksi. Jokaiselle koulutuksessa olevalle laaditaan henkilökohtainen koulutussuunnitelma koulutusohjelman vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa kouluttajan kanssa.

HYKS:n kouluttajat:

HYKS:n ulkopuoliset koulutussairaalat:
<http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teorettinen kurssimuotoinen koulutus (40 tuntia + runkokoulutus 40 tuntia)

Sisätautien eriytyvän koulutuksen aikana on suoritettava vähintään 40 tuntia teoreettista kurssimuotoista koulutusta. Kurssimuotoinen koulutus on suositeltavaa suorittaa laajoina kokonaisuuksina sisätautiopin keskeisiltä alueilta.

Runkokoulutuksen ja eriytyvän koulutuksen aikana tulisi teoreettisesta koulutuksesta olla 50 tuntia sydän- ja verisuonisairauksien, gastroenterologian, reumasairauksien ja infektiosairauksien alalta. Johtamistaitoihin ja organisaatioiden toimintaan liittyvää koulutusta tulee sisältyä 20 tuntia, josta suositellaan suoritettavaksi 10 tuntia runkokoulutuksen aikana ja 10 tuntia eriytyvän koulutuksen aikana.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Sisätautien eriytyvän koulutuksen etenemistä seurataan lokikirjan avulla, joka tulee antaa erikoistuvalla lääkärillä runkokoulutusvaiheen alussa. Lokikirja toimii apuvälineenä laadunvarmistuksessa. Erikoistuva lääkäri osallistuu lisäksi oman oppimisensa arviointiin sekä koulutuksen kehittämiseen.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Wyngaarden J.B., Smith L.H. & Bennett J.C. (Eds.): Cecil textbook of medicine (Saunders)
- tai
- Braunwald E. et al. (Eds.): Harrison*s Principles of internal medicine (McGraw-Hill)
2. I somäki H., Hämäläinen M. & Leirisalo-Repo M. (toim.): Reumataudit (Duodecim)
3. Välimäki M. & Sane T. (toim.): Endokrinologia (Duodecim)
4. Höckerstedt K., Färkkilä M., Kivilaakso E. & Pikkarainen P. (toim.): Gastroenterologia (Duodecim)
5. Eskola J., Huovinen P. & Valtonen V. (toim.): Infektiosairaudet (Duodecim)
6. Pasternack A.: Munuaistaudit (Munuaistautiliitto)
7. Heikkilä J., Huikuri H., Luomanmäki K., Nieminen M.S. & Peuhkurinen K. (toim.): Kardiologia (Duodecim)
8. Ruutu T., Rajamäki A. & Krusius T. (toim.): Veritaudit (Duodecim)
9. Luomanmäki K., Elonen E. & Vuoristo M. (toim.): Meilahden akuuttihoito-opas (Duodecim)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. British Medical Journal
2. The Lancet
3. Medical Clinics of North America
4. New England Journal of Medicine
5. Annals of Internal Medicine
6. Archives of Internal Medicine
7. American Journal of Medicine
8. Alaan liittyvät artikkelit kotimaisissa lääketieteellisissä aikakauslehdissä (Duodecim, Suomen Lääkärilehti, Finska Läkares. Handlingar)

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin